

Ehud

de Richteren periode

Israël verlost uit
Egypte en in het
land gebracht
door Jozua

Israël een
koninkrijk onder
Saul => David =>
Salomo

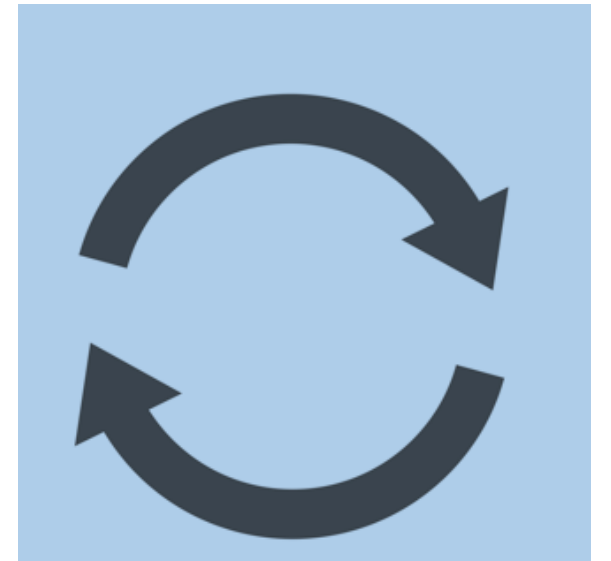

de Richteren periode

- de tijd waarin het boek Richteren zich afspeelt is een uitbeelding van onze tijd, voorafgaand aan het Koninkrijk voor Israël
- de verlossing heeft plaatsgevonden, maar het Koninkrijk is nog niet gevestigd

de cyclus in Richteren

- het volk deed wat kwaad was in de ogen van JAHWEH (2:11; 3:7,3:12 (2x); 4:1; 6:1; 10:6; 13:1)
- Israël komt onder heerschappij van een ander volk
- Israël wordt verdrukt
- het volk roept in benauwdheid God aan
- God stuurt een verlosser
- het volk heeft rust en vrede

Richteren 3 HSV

¹² Maar de Israëlieten deden opnieuw wat slecht was in de ogen van de HEERE. Toen maakte de HEERE Eglon, de koning van Moab, sterk tegen Israël, omdat zij deden wat slecht was in de ogen van de HEERE.

¹³ En hij verzamelde de Ammonieten en de Amalekieten bij zich en ging op weg. Hij versloeg Israël en zij namen de Palmstad in bezit.

¹⁴ En de Israëlieten dienden Eglon, de koning van Moab, achttien jaar.

¹⁵ Toen riepen de Israëlieten tot de HEERE, en de HEERE deed voor hen een verlosser opstaan: Ehud, de zoon van Gera, een Benjaminit, een man die linkshandig was.

De Israëlieten stuurden door zijn dienst schatting aan Eglon, de koning van Moab.

Richteren 3 HSV

¹⁶ Ehud maakte voor zichzelf een zwaard dat twee scherpe kanten had, met de lengte van een el, en hij gordde het aan onder zijn kleren, aan zijn rechterheup.

¹⁷ Hij bood Eglon, de koning van Moab, de schatting aan.
Nu was Eglon een zeer zwaarlijvig man.

¹⁸ En het gebeurde, toen hij gereed was met het aanbieden van de schatting, dat hij de mensen die de schatting gedragen hadden, wegstuurde.

¹⁹ Zelf keerde hij echter vanaf de afgodsbeelden die in Gilgal waren terug en zei: Ik heb een geheime zaak voor u, koning.

Deze zei: Stilte!

En allen die om hem heen stonden, gingen bij hem weg.

Richteren 3 HSV

²⁰ En Ehud kwam naar hem toe, terwijl hij in het koele bovenvertrek zat, dat hij voor zich alleen had. Toen zei Ehud:

Ik heb een woord van God voor u. En hij stond op van de troon.

²¹ Toen strekte Ehud zijn linkerhand uit,
nam het zwaard van zijn rechterheup en stak het in zijn buik,

²² zodat zelfs het heft achter het lemmet erin ging.

Het vet sloot zich om het lemmet
(hij trok het zwaard namelijk niet uit zijn buik)
en de darminhoud kwam eruit.

²³ Toen ging Ehud naar buiten de galerij op.
De deuren van het bovenvertrek sloot hij achter zich
en deed ze op slot.

Richteren 3 HSV

²⁴ Toen hij naar buiten gegaan was, kwamen zijn dienaren kijken, maar zie, de deuren van het bovenvertrek zaten op slot.

Toen zeiden zij: Hij doet zeker zijn behoefte in het koele vertrek.

²⁵ En zij bleven tot schamens toe wachten, maar zie, hij opende de deuren van het bovenvertrek niet.

Toen namen zij de sleutel en deden open.

En zie, hun heer lag dood op de grond.

²⁶ Maar Ehud ontkwam, terwijl zij wachtten.

Hij kwam langs de afgodsbeelden en ontkwam naar Sehira.

²⁷ En het gebeurde, toen hij daar aankwam, dat hij op de bazuin blies in het bergland van Efraïm. En de Israëlieten daalden met hem af uit het bergland, en hijzelf ging vóór hen uit.

Richteren 3 HSV

²⁸ En hij zei tegen hen: Volg mij, want de HEERE heeft uw vijanden, de Moabieten, in uw hand gegeven.

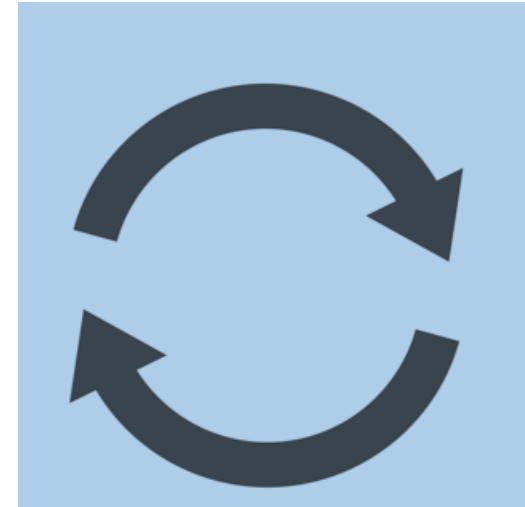
En zij daalden af, achter hem aan, namen de doorwaadbare plaatsen van de Jordaan naar Moab in en lieten niemand oversteken.

²⁹ En in die tijd versloegen zij de Moabieten, ongeveer tienduizend man, allemaal welgedane en strijdbare mannen, zodat niet één man ontkwam.

³⁰ Zo werd Moab op die dag onder de hand van Israël vernederd. En het land had tachtig jaar rust.

Richteren 3 ISA

¹² En de zonen van Israël gingen voort
het kwade te doen in de ogen van JAHWEH.

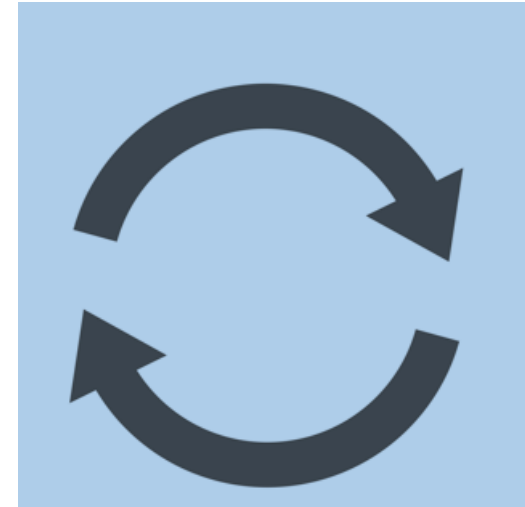

וִיסְפוּ	בְּנֵי	יִשְׂרָאֵל	לַעֲשׂוֹת	הָרַע	בְּעֵינֵי	יְהוָה
en- zij-gaan-voort	zonen-van	Israël	tot-doen-van	het-kwade	in-ogen-van	Jahwe

Richteren 3 ISA

¹² En JAHWEH maakte Eglon, koning van Moab, sterk tegen Israël, omdat zij het kwade deden in de ogen van JAHWEH.

- Eglon > beeld van de tegenstander

וַיַּחֲזֶק יְהוָה בְּעֵינָיו הָרַע אֶת עֲשׂוֹ-כִי עַל יִשְׂרָאֵל-עַל מוֹאָב-מֶלֶךְ עֲגִלּוֹן-אֶת יְהוָה וַיַּחֲזֶק
en-hij-maakt-standvastig Jahwe » Eglon koning-van Moab over Israël vanwege dat zij-doen » het-kwade in-ogen-van Jahwe

Richteren 3 ISA

¹³ En hij verzamelde tot zich de zonen van Ammon en Amalek.
En hij ging en sloeg Israël, en zij namen de stad van de palmbomen in bezit.

- de Palmstad (NBG/SV)
- palm > kroon > koninkrijk
- overwinning (Joh. 12:13; Opb. 7:9-10)

הַתְּמָרִים

de·palmbomen

הַתְּמָרִים

e·thmrim

hattemarim

H8558

de-Palm-

the·palms

הַתְּמָרִים

עִיר-אֶת

וַיִּירָשׁוּ יִשְׂרָאֵל-אֶת

וַיִּדְ

וַיִּלָּךְ

וַעֲמַלְק

עַמּוֹן

בְּנֵי-אֶת אֵלָיו

וַיֵּאסֶף

en·hij-verzamelt tot·hem » zonen·van Ammon en·Amalek en·hij-gaat en·hij-slaat-neer » Israël en·zij-nemen-over » stad·van de·palmbomen

Richteren 3 ISA

¹⁴ En de Israëlieten dienden Eglon, de koning van Moab, achttien jaar.

- Eglon > kalf, rond/rond zijn
- van dezelfde stam als “het gouden kalf” (Exodus 32)

שנה	עשרה	שמונה	מואב-	מלך	עגלון-	את	ישראל-	בני	ויעבדו
jaar	tien	acht	Moab	koning-van	Eglon	»	Israël	zonen-van	en- zij-dienen

Richteren 3 ISA

¹⁴ En de Israëlieten dienden Eglon, de koning van Moab, achttien jaar.

- Israël achttien jaar verdrukt (Richt. 10:8)
- bij de val van de toren van Siloam komen achttien mensen om (Luk. 13:4)
- een vrouw heeft achttien jaar een geest van zwakheid en kan zich niet oprichten (Luk. 13:11)
- na achttien jaar gebondenheid wordt deze vrouw genezen op de sabbat (Luk. 13:16)

שנה	עשרה	שמונה	מואב-	מלך	עגלון-	את	ישראל-	בני	ויעבדו
jaar	tien	acht	Moab	koning-van	Eglon	»	Israël	zonen-van	en- zij-dienen

Richteren 3 ISA

¹⁵ En de zonen van Israël riepen tot JAHWEH,
en JAHWEH deed voor hen een redder opstaan: Ehud..

- van dezelfde wortel als *Jehoshua*
- *JAHWEH* deed een redder *opstaan*
- Ehud > echad = één
- Hij, die één is/de Ene
- Degene die één maakt

וִיִּזְעֲקוּ	בְנֵי	יִשְׂרָאֵל	וַיִּקְרָא	יְהוָה	אֶל	יְהוָה	לְהֵם	מוֹשִׁיעַ	אֶת	אֶחָד	וַיִּשְׁלַח	יְהוָה
en- zij-schreeuwen-uit	zonen-van	Israël	tot	Jahwe	en- hij-doet-opstaan	Jahwe	tot-hen	redder	»	Ehud		

Richteren 3 ISA

¹⁵ ...Ehud, zoon van Gera,
een zoon van de Jaminiet,
een man belemmerd aan zijn rechterhand.

- zoon van de Jaminiet = Benjaminiet
- = zoon van de rechterhand

בן	הימיני-
bn	- e-imini
zoon-van	de-Jaminiet

בן	גרא-	בן	הימיני-	איש	אטר	יד	ימינו-
bn	- gra	bn	- e-imini	aish	atr	id	- imin-u
zoon-van	Gera	zoon-van	de-Jaminiet	man	belemmerd	hand-van	rechterkant-van-hem

Richteren 3 ISA

¹⁵ ...Ehud, zoon van Gera,
een zoon van de Jaminiet,
een man belemmerd aan zijn rechterhand.

- een man die links was (SV/NBG)
- links: vernedering, zwak, achterstellen
- rechts: verhoging, krachtig, voorrang
- Ehud is een type van Degene die kwam in vernedering en de overwinning op de tegenstander behaalde (Fil. 2:7-9)

בן	גרא-	בן	הימיני-	אטר	איש	יד	ימינו-
zoon-van	Gera	zoon-van	de-Jaminiet	man	belemmerd	hand-van	rechterkant-van-hem

Richteren 3 ISA

¹⁵ En de zonen van Israël zonden door zijn hand een geschenk aan Eglon, koning van Moab.

- vaak vertaald met “offer” (Gen. 4:3; Ex. 29:41; Lev. 2:1, enz.)
- het “geschenk” is hier de schatting die aan de overheerser moest worden betaald
- vergelijk: 2 Sam. 8:2, 6; 1 Kon. 4:21; 2 Kon. 17:3)
- het offer = de prijs
- Eglon dacht er beter van te worden, maar het werd zijn ondergang (1 Kor. 2:8)

וּשְׁלָחוּ	בְּנֵי	יִשְׂרָאֵל -	מִנְחָה	לְעֶגְלוֹן	מֶלֶךְ	מֹאָב
en-zij-zenden	zonen-van	Israël	in-hand-van-hem	erkennings-geschenk	tot-Eglon	koning-van Moab

Richteren 3 ISA

¹⁶ En Ehud maakte voor zichzelf een tweesnijdend zwaard,
van een korte el lengte.

En hij gordde het onder zijn kleding, op zijn rechterdij.

Hebreeën 4 ISA

¹² Want het woord van God is levend en krachtig,
en scherper dan enig tweesnijdend zwaard...

ויעש	לו	חרב	אהוד	ול	שני	פיות	גמד	ארכה
en·hij-maakt	tot·hemzelf	Ehud	zwaard	en·tot·haar	twee-van	snijranden	korte-el	lengte-van·haar

Richteren 3 ISA

¹⁶ En Ehud maakte voor zichzelf een tweesnijdend zwaard,
van een korte el lengte.

En hij gordde het onder zijn kleding, op zijn rechterdij.

Efeze 6 ISA

¹⁷ En ontvang als helm de redding en als zwaard de geest,
dat is het woord van God.

ויעש	לו	חרב	אהוד	ול	שני	פיות	גמד	ארכה
en·hij-maakt	tot·hemzelf	Ehud	zwaard	en·tot·haar	twee-van	snijranden	korte-el	lengte-van·haar

Richteren 3 ISA

¹⁶ En Ehud maakte voor zichzelf een tweesnijdend zwaard, van een korte el lengte.

En hij gordde het onder zijn kleding, op zijn rechterdij.

- onder zijn kleding > verborgen
- zie vers 19: een geheime boodschap
- van links naar rechts
- van vernedering naar verhoging
- de dij heeft met vruchtbaarheid te maken (Gen. 46:26; Ex. 1:5)

ויחגר	מתחת	למדיו	על	ימיו	ירך
en-hij-omgordt	»-haar	vanaf-onder	tot-uniform-van-hem	op	dij-van rechterkant-van-hem

Richteren 3 ISA

¹⁷ En hij bracht het geschenk aan Eglon, koning van Moab.
En Eglon was een zeer zwaarlijvige man.

- SV: vet
- van *bara* > scheppen
- omvangrijk, overvloedig, “het gemeste”
- de tegenstander doet zich groot voor
- Eglon was erg “vleselijk”

ויקרב

en·hij-doet-naderen

המנחה - את

het-erkennings-geschenk

מלך לעגלון

tot-Eglon koning-van

מואב

Moab

ועגלון

en-Eglon

איש

man

בריא

zwaarlijvig

מאד

uitermate

Richteren 3 ISA

¹⁸ En het gebeurde, toen hij gereed was met het nabij brengen van het geschenk, dat hij het volk wegzond dat het geschenk gedragen had.

- Ehud betaalt de prijs (1 Kor. 7:23; 1 Tim. 2:6)

ויהי	כאשר	כלה	להקריב	המנחה - את	וישלח	העם - את	נשאי	המנחה
en-hij-is	als-wanneer	hij-beëindigt	tot-doen-naderen-van	» het-erkennings-geschenk	en-hij-zendt-heen	» het-volk	dragenden-van	het-erkennings-geschenk

Richteren 3 ISA

¹⁹ En hijzelf keerde terug bij de gesneden beelden die bij Gilgal waren.

En hij zei: Een verborgen woord heb ik voor u, koning.

En hij zei: Stilte! En allen die bij hem stonden, gingen van hem uit.

- Gilgal = omwentelen
- de plaats waar Israël door de Jordaan ging (Joz. 4:19)
- waar twaalf stenen werden opgericht (Joz. 4:19-20)
- en Israël besneden werd (Joz. 5:2, Joz. 5:9)
- een steen die voor een opening wordt “gewenteld” (Gen. 29:3; Joz. 10:18)
- als Ehud de prijs heeft betaald, keert hij alleen terug

הגלגל - את אשר הפסילים - מן שב והוא
en-hij hij-keert-terug vanaf de-beeldsnijwerken die » het-Gilgal

Richteren 3 ISA

¹⁹ En hijzelf keerde terug bij de gesneden beelden die bij Gilgal waren.
En hij zei: Een verborgen woord heb ik voor u, koning.
En hij zei: Stilte! En allen die bij hem stonden, gingen van hem uit.

- vertaald met: geheim, verborgen, heimelijk

עליו	העמדים - כל	מעליו	ויצאו	הס	ויאמר	המלך אליך	לי	סתר -	דבר	ויאמר
en-hij-zegt	worden -	vanaf-op-hem	en-lzij-gaan-uit	stilte !	en-hij-zegt	de-koning	tot-mij	geheimhouding	woord-van	en-hij-zegt

Richteren 3 ISA

²⁰ En Ehud kwam tot hem, terwijl hij zat in de koele bovenkamer die voor hem alleen was. En Ehud zei:
Een woord van God heb ik voor u. En hij stond op van de troon.

○ zie volgende vers

לברו	לו-אשר	המקרה	בעלית	ישב-והוא	אליו	בא	ואהוד		
en-Ehud	hij-komt	tot-hem	en-hij	zittende	in-bovenvertrek-van	de-koelte	dat	tot-hem	tot-alleen-van-hem
הכסא	מעל	ויקם	אליך	לי	אלהים-	דבר	אהוד	ויאמר	
en-hij-zegt	Ehud	woord-van	Elohim	tot-mij	tot-jou	en-hij-staat-op	vanaf-op	de-troon	

Richteren 3 ISA

²¹ En Ehud strekte zijn linkerhand uit en nam het zwaard van zijn rechterdij, en stak het in zijn buik.

- het zwaard is het woord van God

וישלח	אחוד	יד-את	שמאלו	ויקח	החרב-את	מעל	ירך	ימינו	ויתקעה	בבטנו		
en-hij-zendt	Ehud	»	hand-van	linker-van-hem	en-hij-neemt	»	het-zwaard	vanaf-op	dij-van	rechterkant-van-hem	en-hij-stoot-haar	in-buik-van-hem

Richteren 3 ISA

²² En ook het gevest ging naar binnen, achter het lemmet, en het vet sloot zich om het lemmet, want hij trok het zwaard niet uit zijn buik. En hij ging weg via de achterzijde.

- het zwaard doet zijn werk, onomkeerbaar

וַיָּבֹא	הֵלֵךְ	בְּעֵד	הַחֶלֶב	וַיִּסְגֵּר	הֵלֵךְ	אַחֵר	הַנֶּצֶב - גַּם	וַיָּבֹא
en-hij-komt-binnen	zelfs	het-heft	achter	het-lemmet	en-hij-omsluit	het-vet	rondom	het-lemmet
כִּי	הִפְרָשְׁדָּנָה	וַיֵּצֵא	מִבֶּטְנוֹ	הַחֶרֶב	שֶׁלֹּף	לֹא	כִּי	כִּי
dat	niet	hij-trekt	het-zwaard	vanaf-buik-van-hem	en-hij-gaat-uit	de-achterzijde-waarts		

Richteren 3 ISA

²² En ook het gevest ging naar binnen, achter het lemmet,
en het vet sloot zich om het lemmet,
want hij trok het zwaard niet uit zijn buik.
En hij ging weg via de achterzijde.

- en hij/het ging naar buiten

ויצא

u·itza

en·hij-gaat-uit

הפרשדנה

e·phrshdn·e

de·achterzijde·waarts

Richteren 3 ISA

²² (...) En hij ging weg via de achterzijde.

²³ En Ehud ging naar buiten, naar de zuilengang,
en hij sloot de deuren van de bovenkamer achter zich en vergrendelde ze.

- Ehud verslaat de tegenstander en verdwijnt

וַיֵּצֵא	הַמַּסְדֵּרֹנָה	אֶהוּד	וַיִּסְגֵּר	דְּלֹתוֹת	הָעֲלִיָּה	בְּעֵדּוֹ	וַיַּעֲלֵם
en-hij-gaat-uit	Ehud	de-zuilengalerij-waarts	en-hij-sluit	deuren-van	het-bovenvertrek	rondom-hem	en-hij-vergrendelt

Richteren 3 ISA

²⁴ Als hij naar buiten was gegaan, kwamen zijn dienaren en zagen, en zie: de deuren van de bovenkamer waren gegrendeld.

En zij zeiden:

Zeker, hij bedekt zijn voeten in het vertrek van de koele kamer.

- eufemisme voor “zijn behoefte doen”

העליה	דלתות	והנה	ויראו	באו	ועבדיו	יצא והוא
het-bovenvertrek	deuren-van	en-aanschouw !	en-zij-zien	zij-komen	en-dienaren-van-hem	en-hij hij-gaat-uit
המקרה	בחדר	רגליו-את הוא	מסיד אך	ויאמרו	נעלות	
de-koelte	in-kamer-van	voeten-van-hem »	doende-overschaduw	ja	en-zij-zeggen	vergrendeld-zijnden

Richteren 3 ISA

²⁵ En zij wachtten totdat zij beschaamd waren,
en zie: hij opende de deuren van de bovenkamer niet.
En zij namen de sleutel en openden,
en zie: hun heer lag op de aarde, dood.

- de tegenstander is overwonnen
- de kop van de slang is vermorzeld (Gen. 3:15)

העליה	דלתות	פתח	איננו	והנה	בוש - עד	ויחילו
het-bovenvertrek	deuren-van	open-doen	er-is-geen-hem	en-aanschouw !	beschaamd-staan-van	en-zij-wachten
מת :	ארצה	נפל	אדניהם	והנה	ויפתחו המפתח - את	ויקחו
dood	aarde-waarts	gevallen-zijnde	heer ^(p) -van-hen	en-aanschouw !	en-zij-openen » de-sleutel	en-zij-nemen

Richteren 3 ISA

²⁶ Maar Ehud ontkwam, terwijl zij wachtten.
Hij kwam langs de afgodsbeelden en ontkwam naar Sehira.

- of: Seïra > betekenis onbekend

השעירתה	וימלט	הפסילים-את	עבר והוא	התמהמהם עד	נמלט ואהוד
het·Seïra·waarts	en·hij·ontsnapt	de·beeldsnijwerken	» hij·passeert en·hij	treuzelen-van·hen tot	hij·ontsnapt en·Ehud

Richteren 3 ISA

²⁷ En het gebeurde, toen hij gekomen was,
dat hij op de ramshoorn blies in het bergland van Efraïm.

- de verlosser is op het gebergte van Efraïm
- gebergte = hoge plaats
- Efraïm = dubbele vrucht
- ontving het eerstgeboorterecht (Gen. 48:17-19)
- en zou worden tot “een volheid van natiën” (Gen. 48:19)
- uitbeelding van de ecclesia

וַיְהִי	בְּבוֹאוֹ	וַיִּתְקַע	בְּשׁוֹפֵר	בְּהָר	אֶפְרַיִם
en·hij-is	in·binnenkomen-van·hem	en·hij-blaast	in· ^{de} ·ramshoorn	in·gebergte-van	Efraïm

Richteren 3 ISA

²⁷ En het gebeurde, toen hij gekomen was,
dat hij op de ramshoorn blies in het bergland van Efraïm.

- aankondiging van de Verlosser of de Koning
- de ramshoorn (sjofar) wordt geblazen bij de vestiging van het Koninkrijk
- als de ecclesia wordt verzameld (1 Kor. 15:52)
- als Israël wordt verzameld (Matth. 24:31)
- en als de volkeren worden verzameld (Opb. 8-11)

ויהי	בבואו	ויתקע	בשופר	בהר	אפרים
en·hij-is	in·binnenkomen-van·hem	en·hij-blaast	in· ^{de} ·ramshoorn	in·gebergte-van	Efraïm

Richteren 3 ISA

²⁷ En de zonen van Israël daalden met hem af van het bergland, en hij voor hen uit.

- hij is hun hoofd

לפניהם	והוא	ההר	-	מן	ישראל	-	בני	עמו	וירדו
en-hij	tot-vóór-hen	vanaf	het-gebergte	van	Israël	met-hem	zonen-van	en-zij-dalen-af	

Richteren 3 ISA

²⁸ En hij zei tot hen: Achtervolg mij,
want JAHWEH heeft jullie vijanden, Moab, in jullie hand gegeven.
En zij daalden achter hem af en namen de oversteekplaatsen
van de Jordaan naar Moab in en lieten niemand oversteken.

- zij steken de Jordaan over
- de eersten die deel krijgen aan de overwinning van Ehud
- de ecclesia

וַיֵּרְדוּ	בִּידְכֶם מוֹאָב־אֵת	אִי־בִיכֶם־אֵת	יְהוָה	נָתַן־כִּי	אֲחֵרַי	רָדְפוּ אֲלֵהֶם	וַיֹּאמֶר
en· zij-dalen-af	Moab	»	»	»	»	»	»
in·hand-van·jullie	vijanden-van·jullie	Jahwe	hij-geeft	dat	achter·mij	achtervolgt !	en· hij-zegt tot·hen

לְעֵבֶר אִישׁ	נָתְנוּ־	וְלֹא	לְמוֹאָב	הֵירָדָן	מֵעֲבָרוֹת־אֵת	וַיִּלְכְּדוּ	אֲחֵרָיו
man	»	»	»	»	»	»	»
tot·oversteken-van	zij-laten-toe	en·niet	tot·Moab	de·Jordaan	doorwaadbare-plaatsen-van	en· zij-veroveren	achter·hem

Richteren 3 ISA

²⁹ En zij sloegen Moab in die tijd, ongeveer tienduizend man, iedere flinke en iedere een man van kracht, en niemand ontkwam.

- alles wordt onder Ehud onderworpen (Ef. 1:22)

איש נמלט ולא חיל איש - וכל שמן - כל איש אלפים כעשרת הדיא בעת מואב - את ויכו
en-lzij-slaan-neer » Moab in-de-tijd de-zij als-tien-van duizenden man allen flink en-allen man-van dapperheid en-niet hij-ontsnapt man

Richteren 3 ISA

³⁰ En Moab werd op die dag vernederd onder de hand van Israël.
En het land had rust, tachtig jaar.

- Israël in het “vrederijk” (vgl. Jer. 30:10; 4:27; Ez. 38:11)

ותכנע	ביום מואב	יד תחת ההוא	ותשקט ישראל	שמונים הארץ	שנה
en- ^l zij-is-onderdanig	Moab	in- ^{de} -dag de-hij	onder hand-van Israël	en- ^l zij-is-rustig het-land	tachtig jaar